

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **multigate, a. s.**, se sídlem Riegrova 373/6, Olomouc, zastoupeného JUDr. Tomášem Vymazalem, advokátem se sídlem Wellnerova 1322/3c, Olomouc, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, Odbor rozpočtu a financování, se sídlem Malinovského náměstí 3, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2012, čj. MMB/0022063/2012, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 1. 2014, čj. 29 Af 39/2012 – 52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení o kasační stížnosti ve výši 4114 Kč, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Tomáše Vymazala.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Úřad městské části statutárního města Brna, Brno - Řečkovice a Mokrá Hora, platebním výměrem ze dne 2. 11. 2011, čj. VLT-vym/105/2011/EO, vyměřil žalobci místní poplatek ve výši 8383 Kč za provozovaný výherní hrací přístroj podle § 11 odst. 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění účinném do 15. 6. 2010, a podle

vyhlášky statutárního města Brna č. 17/1998, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj.

2. Žalovaný zamítl odvolání žalobce rozhodnutím ze dne 18. 1. 2012, čj. MMB/0022063/2012.

II.

3. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně, který rozsudkem ze dne 31. 1. 2014, čj. 29 Af 39/2012 – 52, zrušil rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí úřadu městské části a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Rozsudek krajského soudu, stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, je dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost zcela odkazuje.

III.

4. Žalovaný (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

5. Stěžovatel nesouhlasil se závěrem krajského soudu, podle kterého nelze pro účely místního poplatku považovat koncová zařízení centrálních loterních systémů za výherní hrací přístroje a nelze za tato zařízení vyměřit místní poplatek za období před 16. 6. 2010, tedy před účinností novely zákona o místních poplatcích provedené zákonem č. 183/2010 Sb.

6. Tvrdil-li krajský soud, že za výherní hrací přístroje lze považovat pro účely zákona o místních poplatcích pouze přístroje definované v užší definici v § 17 odst. 1 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o loteriích“), ale nikoliv v širší definici v § 2 písm. e) téhož zákona, byl jeho názor v přímém rozporu s nálezem Ústavního soudu ze dne 14. 6. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10, č. 202/2011 Sb., odst. 41.

7. Stěžovatel byl přesvědčen, že pro účely vyměření místního poplatku je třeba použít širší definici výherního hracího přístroje, protože zpoplatnění koncových zařízení centrálních loterních systémů nelze podřadit pod oblast povolovacího řízení.

8. Dále stěžovatel nesouhlasil s krajským soudem, že výklad výherního hracího přístroje provedený Ústavním soudem by bylo možné použít pouze do budoucna, i kdyby zmíněné definiční alternativy neexistovaly. Naopak stěžovatel se domníval, že místní poplatek lze vyměřit, pokud neuplynula lhůta pro jeho vyměření podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Vyjasnění pojmu výherní hrací přístroj Ústavním soudem je legitimním podkladem pro vyměření místního poplatku za koncová zařízení centrálních loterních systémů i za období před 16. 6. 2010 ve všech případech, kdy dosud neuběhla lhůta podle daňového řádu.

9. Stěžovatel připustil, že již obdržel rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, čj. 5 Afs 80/2013 – 32, týkající se obdobné věci. Nejvyšší správní soud se však

nezabýval stěžejní otázkou, o kterou stěžovatel i krajský soud opřeli svou argumentaci, tedy definicí výherního hracího přístroje stanovenou nálezem sp. zn. Pl. ÚS 29/10.

10. V poslední námitce stěžovatel vytkl krajskému soudu, že věc vrátil stěžovateli k dalšímu řízení, přestože zrušil i rozhodnutí vydané v prvním stupni. Podle stěžovatele měla být věc vrácena úřadu městské části, protože stěžovatel nemůže za dané situace ve věci konat.

IV.

11. Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti podotkl, že Ústavní soud provedl v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 29/10 systematický výklad zákona o loteriích, a to pro účely § 50 odst. 4 tohoto zákona. Krajský soud správně posoudil závěry vyplývající z předmětného nálezu a správně také použil zásadu *in dubio mitius*. Stěžovatel porušil svým postupem zásadu legitimního očekávání. Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 29/10 nepředstavuje závažnou změnu okolností, která by měla vést k radikální změně správní praxe a zpoplatnění zařízení, která podle dlouholeté praxe nespádala pod pojem výherní hrací přístroj.

12. Žalobce se ztotožnil také s judikaturou Nejvyššího správního soudu citovanou krajským soudem v odstavci 45 napadeného rozsudku. Obdobně lze poukázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2013, čj. 2 Afs 40/2013 – 35, který se sice týkal zpoplatnění zařízení podle zákona o místních poplatcích ve znění účinném od 16. 6. 2010, některé závěry lze ovšem použít i pro nyní posuzovanou věc. Skutkově obdobnou věc Nejvyšší správní soud řešil také v rozsudku čj. 5 Afs 80/2013 – 32.

13. Dále žalobce uvedl, že krajský soud shledal procesní pochybení, která by mohla být samostatným důvodem pro zrušení napadeného správního rozhodnutí. Podle žalobce skutečně došlo k nesprávnému použití pomůcek a poplatek byl vyměřen, aniž bylo zahájeno řízení.

V.

14. Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

15. Kasační stížnost není důvodná.

16. Předmětem nyní posuzované věci je otázka, zda byl stěžovatel oprávněn vyměřit místní poplatek za provozování videoloterního terminálu (tj. koncového zařízení centrálního loterního systému) podle zákona o místních poplatcích ve znění účinném do 15. 6. 2010.

17. Nejvyšší správní soud se touto otázkou opakovaně zabýval, např. v rozsudcích ze dne 28. 3. 2014, čj. 4 As 17/2014 – 20, ze dne 9. 4. 2014, čj. 10 As 2/2014 – 48, ze dne 14. 5. 2014, čj. 10 As 62/2014 – 31, nebo v rozsudku čj. 5 Afs 80/2013 – 32. V nyní posuzované věci soud neshledal důvodu odchytil se od svých dříve vyslovených názorů. Krajský soud

posoudil věc v souladu s uvedenou judikaturou a stěžovatel brojil proti napadenému rozsudku shodnými argumenty, které již byly předmětem přezkumu kasačního soudu.

18. Zákonným podkladem pro vyměření místních poplatků je § 1 zákona o místních poplatcích, který obsahuje taxativní výčet místních poplatků. Jiné poplatky, v zákoně výslovně neuvedené, vyměřit nelze. Ve znění účinném do 15. 6. 2010 byl mezi místní poplatky zařazen „*poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj*“. Výběr předmětného poplatku pak blíže upravoval § 10a téhož zákona, podle kterého „*[p]oplatku za provozovaný výherní hrací přístroj podléhá každý povolený hrací přístroj*“. Doplnění § 10a zákona o místních poplatcích o pojem „*jiné technické herní zařízení*“ přinesla teprve novela provedená zákonem č. 183/2010 Sb., která nabyla účinnosti dne 16. 6. 2010. Nejvyšší správní soud se přiklonil k závěru, že touto novelou došlo k rozšíření předmětu poplatkové povinnosti, nikoliv k pouhému zpřesnění pojmu hrací přístroj. Extenzivnímu výkladu, který by již v době do 15. 6. 2010 umožňoval vyměřit místní poplatek i z videoloterních terminálů, brání povinnost ukládat daně a poplatky jen na základě jasného a určitého zákona (čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod) a zásada *in dubio mitius* při výkonu veřejné správy v situaci, kdy právní norma umožňuje více výkladů. O úmyslu zákonodárce rozšířit zákonem č. 183/2010 Sb. poplatkovou povinnost i na zařízení, která dosud místnímu poplatku nepodléhala, svědčí také záznamy z jednání v Parlamentu ČR, které podrobně popsal krajský soud v napadeném rozsudku (odst. 42 a 43).

19. V souladu se svou předchozí judikaturou proto Nejvyšší správní soud uzavřel, že správní orgány byly před nabytím účinnosti zákona č. 183/2010 Sb. oprávněny vyměřit místní poplatek pouze za zařízení odpovídající definici v § 17 odst. 1 zákona o loteriích, přičemž videoloterní terminály pod tuto definici nespádaly.

20. Uvedený závěr není v rozporu s nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 29/10, jehož se stěžovatel dovolával. V tomto nálezu Ústavní soud vyjasnil věcný rozsah § 50 odst. 4 zákona o loteriích a umožnil obcím obecně závaznými vyhláškami regulovat v jedné skupině provoz výherních hracích přístrojů společně s videoloterními terminály. Ústavní soud se však nezabýval vztahem mezi definicí výherního hracího přístroje v § 10a zákona o místních poplatcích ve znění účinném do 15. 6. 2010 a definicemi výherního hracího přístroje v § 2 písm. e) a v § 17 odst. 1 zákona o loteriích. Závěry Ústavního soudu, který se nijak nevyjádřil ke zpoplatnění videoloterních terminálů, nelze vykládat extenzivně v neprospěch potenciálních poplatníků předmětného místního poplatku. Nejvyšší správní soud proto nesdílí názor stěžovatele, že by z dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu dostatečně nevyplýval vztah závěrů Ústavního soudu vyslovených v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 29/10 k otázce zpoplatňování videoloterních terminálů místními poplatky.

21. K nesouhlasu stěžovatele se závěrem krajského soudu, že i pokud by nález sp. zn. Pl. ÚS 29/10 umožňoval podřadit videoloterní terminály pod definici výherního hracího přístroje v § 10a zákona o místních poplatcích ve znění účinném do 15. 6. 2010, mohl by být takový výklad použit jen s účinky do budoucnosti, je třeba předně poznamenat, že krajský soud vyslovil tuto úvahu pouze v hypotetické rovině a nad rámec vlastních důvodů rozhodnutí, neboť z odůvodnění napadeného rozsudku je jasné patrné, že

nepovažoval závěry Ústavního soudu vyslovené v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 29/10 za použitelné pro posuzovanou věc. V obecné rovině lze ovšem krajskému soudu přisvědčit, že ustálená a nikým nezpochybňovaná praxe, která zpoplatňování videoloterních terminálů v rozhodném období vylučovala, by bránila použití závěrů Ústavního soudu zpětně (srov. rozsudek čj. 4 As 17/2014 – 20, odst. 26 až 29).

22. Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani námitku, že krajský soud pochybil, pokud zrušil rozhodnutí stěžovatele i rozhodnutí vydané v prvním stupni, ale vrátil věc k dalšímu řízení stěžovateli, nikoliv úřadu městské části. Krajský soud postupoval v souladu se zákonem, neboť § 78 odst. 3 s. ř. s. umožňuje krajskému soudu podle okolností zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo, v takovém případě pak soud vrátí věc k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). K podmínkám, za nichž soud může zrušit správní rozhodnutí vydaná v obou stupních, se vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 20. 8. 2007, čj. 1 As 60/2006 – 106, č. 1456/2008 Sb. NSS, podle kterého soud může postupovat způsobem uvedeným v § 78 odst. 3 s. ř. s. mimo jiné tehdy, je-li patrné, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nemělo být vůbec vydáno. Tak tomu bylo i v nyní posuzované věci, kdy v období do 15. 6. 2010 neexistoval právní podklad pro vyměření místního poplatku za videoloterní terminály. Shodný postup krajského soudu ostatně Nejvyšší správní soud aproboval již v rozsudcích čj. 4 As 17/2014 – 20, čj. 10 As 2/2014 – 48 a čj. 10 As 62/2014 – 31.

23. Pouze pro úplnost Nejvyšší správní soud doplňuje, že tvrzení žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti, že samostatným důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí byla procesní pochybení (nesprávné použití pomůcek a nezahájení řízení), nemají oporu v rozsudku krajského soudu. Krajský soud se těmito otázkami vůbec nezabýval. S ohledem na množství sporů vedených žalobcem před Nejvyšším správním soudem byla tato argumentace patrně převzata z jiné věci.

24. Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek krajského soudu nezákonným, proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

25. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšný žalobce byl v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem a náleží mu náhrada nákladů řízení. Ta je představována náklady spojenými se zastoupením za jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti) ve výši 3100 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. K této částce je nutno připočíst náhradu hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Náklady zastoupení tedy činí 3400 Kč. Tuto částku pak soud zvýšil podle § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku 714 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je zástupce žalobce jako plátce povinen odvést. Celková výše náhrady nákladů za řízení o kasační stížnosti činí 4114 Kč.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 13. října 2014

JUDr. Jan Passer
předseda senátu